

Detailrapport 08 Vragen los v/h Raadsplein (ID 819)

Veld	Waarde
Datum vraag	26-2-2025
Onderwerp	Ontwikkelingen Asielopvang en Huisvesting Statushouders
Fractie(s)	LEV
Vraag	<p>Vraag1: Kan het college inzicht geven in hoe de gemeente Edam-Volendam haar regierol behoudt in de huisvesting van statushouders, gezien de aangekondigde wetswijzigingen die gemeenten juist minder zeggenschap geven?</p> <p>Vraag 2: Kan het college aangeven hoe de gemeente omgaat met het voorgestelde verbod op voorrang voor statushouders, en welke impact dit heeft op de lokale woningmarkt en sociale voorzieningen?</p> <p>Vraag 3: Is het college bereid om financiële risico's te nemen als het Rijk slechts één jaar financiering biedt voor doorstroomlocaties?</p> <p>Vraag 4: Wat zijn de consequenties als er geen structurele financiering komt?</p> <p>Vraag 5: Op welke manier waarborgt het college dat de gemeente Edam-Volendam voldoet aan de Spreidingswet?</p> <p>Vraag 6: Hoe wordt voorkomen dat andere gemeenten zich onttrekken aan hun verantwoordelijkheid?</p> <p>Vraag 7: Hoe beoordeelt het college de effecten van deze beleidswijzigingen op de leefbaarheid in wijken en de sociale cohesie binnen de gemeente?</p> <p>Vraag 8: Zijn er plannen om overlast en integratieproblemen te voorkomen?</p> <p>Vraag 9: Op welke wijze heeft het college inspraak gehad in de ontwikkeling van deze kabinetsmaatregelen?</p> <p>Vraag 10:</p>

	<p>Heeft het college formeel bezwaar gemaakt of voorstellen ingediend via de VNG? (zie bijlage)</p> <p>Gezien de financiële risico's, het gebrek aan regie voor gemeenten en de verwachte sociale impact, overwegen wij een motie om alle nieuwe stappen rondom de huisvesting van statushouders en asielopvang in Edam-Volendam on hold te zetten totdat er meer duidelijkheid is vanuit het Rijk en de VNG. We roepen het college op om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet in te stemmen met financiële verplichtingen zonder structurele financiering. - Een standpunt in te nemen tegen het beperken van gemeentelijke regie. - In overleg te treden met andere gemeenten om een gezamenlijk bezwaar te formuleren. <p>Vraag 11: Wij verzoeken het college om hier een reactie op te geven en de gemeenteraad hierover spoedig te informeren.</p>
Antwoord	<p>Antwoord 1: De wetswijziging is ter consultatie bij de gemeenten en andere organisaties voorgelegd. Mocht de wetswijziging worden doorgevoerd dan worden in de regio afspraken gemaakt op welke manier de lokale huisvestingsverordeningen worden aangepast. Vervolgens maken we over de huisvesting van statushouders afspraken met de woningcorporaties in de prestatieafspraken voorzover de wet dat mogelijk maakt.</p> <p>Antwoord 2: Net als voor enkele andere doelgroepen komen op dit moment statushouders in aanmerking voor een urgentieverklaring. De gemeenten dienen binnen de wet te handelen, dat betekent dat een wijziging moet worden doorgevoerd in de lokale regelgeving. De impact op de lokale woningmarkt en voorzieningen is lastig in te schatten in verband met de individuele situatie van degene die een woning wordt toegewezen (of het een reguliere woningzoekende is of een statushouder maakt in principe niet uit) en is van veel factoren afhankelijk. Een stabiele woonplek is een essentiële voorwaarde voor mensen om een zelfstandig leven op te bouwen, te kunnen starten met inburgering, onderwijs en werk en op die manier bij te dragen aan onze samenleving. Daarom geven we nu (op basis van rijksbeleid) voorrang aan kwetsbare groepen, waaronder ook statushouders in die zin dat circa 25% van de vrijkomende woningen wordt toegewezen aan urgenten, waaronder statushouders. 75% van de vrijkomende woningen wordt derhalve toegewezen aan regulier woningzoekenden. Zonder stabiele huisvesting neemt de kans op langdurige afhankelijkheid van sociale voorzieningen toe, dat is niet goed voor zowel de maatschappij als de statushouder. Ook ontstaan er problemen bij</p>

	<p>het maken van prestatieafspraken met woningcorporaties over het huisvesten van de doelgroep.</p> <p>Antwoord 3: Wij zijn niet bereid om financiële risico's te nemen. Bovendien is het de vraag of een doorstroomlocatie een oplossing biedt voor de problematiek, omdat ook in dat geval geldt dat bewoners moeten doorstromen naar een reguliere woning. Als die woning niet beschikbaar is stagneert het opnieuw.</p> <p>Antwoord 4: De exacte consequenties van het ontbreken van structurele financiering zijn nog niet in te schatten.</p> <p>Antwoord 5: De Spreidingswet heeft uitsluitend betrekking op de opvang van asielzoekers, dus mensen zonder verblijfsvergunning. Regionaal hebben we afgesproken dat Zaanstad verantwoordelijk is voor de opvang van asielzoekers in onze regio. In het verdeelbesluit op basis van de Spreidingswet is voor de gemeente Edam-Volendam opgenomen dat er geen asielzoekers hoeven te worden opgevangen.</p> <p>Antwoord 6: In onze regio hebben we duidelijke afspraken gemaakt over de huisvesting van de verschillende doelgroepen vanuit die gezamenlijke verantwoordelijkheid. Wel wordt de uitvoering ook bij ons door veel factoren beïnvloed, maar die hebben uitsluitend effect op de snelheid waarmee de gemaakte afspraken worden gerealiseerd.</p> <p>Antwoord 7: Het is op dit moment niet duidelijk of deze beleidswijzigingen effect zullen hebben op de leefbaarheid en/of de sociale cohesie. Statushouders kunnen ook zelf voor huisvesting in onze gemeente zorgdragen zoals een particuliere huurwoning betrekken of een woning kopen. Of daar sprake van zal zijn is nu niet aan te geven.</p> <p>Antwoord 8: Huisvesting van statushouders gebeurt al enkele jaren in onze gemeente. Mede door de begeleiding die zij krijgen is er op voorhand geen reden om uit te gaan van overlast en integratieproblemen.</p> <p>Antwoord 9: Zoals hiervoor aangegeven ligt de wetswijziging ter consultatie bij gemeenten. In regionaal verband is een reactie gegeven op het voorstel. Doordat de taakstelling voor het huisvesten van statushouders vooralsnog in stand is gebleven, is het aangekondigde rijksbeleid tegenstrijdig. Enerzijds moeten de gemeenten nog wel de huisvesting van statushouders regelen,</p>
--	--

	<p>anderzijds mogen zij geen voorrang meer krijgen. Dat maakt de uitvoerbaarheid nagenoeg onmogelijk.</p> <p>Antwoord 10: In het kader van de consultatie hebben we regionaal een reactie aan het Rijk gegeven en daarbij een kritische kanttekening geplaatst bij het nut en effect van het schrappen van de urgentie voor statushouders, het realiseren van doorstroomlocaties en de financiële aspecten en risico's. Dat hebben wij vooral gedaan omdat de taakstelling voor de statushouders vooralsnog in stand is gebleven én omdat AMV'rs op die manier ook niet kunnen doorstromen naar sociale huurwoningen en de gemeenten wel de kosten voor de AMV'rs moeten betalen. In onze gemeente zijn daarom tot op heden geen AMV'rs opgevangen.</p> <p>Antwoord 11: Regionaal is afgesproken dat de asielopvang plaatsvindt in Zaanstad en enkele kleine locaties in andere gemeenten (Waterland en Purmerend) en dus niet in de gemeente Edam-Volendam. Voor de huisvesting van statushouders krijgt elke gemeente van het Rijk elk half jaar een taakstelling opgelegd. De gemeente Edam-Volendam heeft voor het eerste half jaar van 2025 een taakstelling van 36 statushouders. De huisvesting van deze doelgroep vindt plaats in nauw overleg met de beide woningcorporaties. We gaan op dit moment uit van de huidige situatie in wet- en regelgeving en dat betekent dat er voor onze gemeente geen financiële verplichtingen zijn of worden verwacht. Bovendien is het nog niet duidelijk of en hoe het wetsvoorstel van de minister wordt vastgesteld. Gelet op het belang van goede huisvesting en ook bevoegdheden van gemeenten hebben we namens de regio een gezamenlijke reactie gegeven tijdens de consultatie van het voorstel. Een motie is op dit moment dan ook overbodig.</p>
Bijlage(s)	20250219-ledenbrief-ontwikkelingen-asielopvang-en-huisvesting-statushouders